

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci proti obvinenému **V. M.**, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. januára 2011 v Bratislave prejednal dovolanie obvineného V. M. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6 To 19/2010, zo dňa 25. marca 2010 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. M. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T 154/2009, zo dňa 20. januára 2010, bol obvinený uznaný vinným na tom skutkovom základe, že :

1/ minimálne od leta roku 2005 postupne až do 26. januára 2009 v spoločnej domácnosti rodinného domu č. X. v obci D. pod vplyvom alkoholu dlhší čas takmer pravidelne a opakovane pohrdavo zaobchádzal so svojou družkou M. F., nar. X., ktorú ponižoval hrubými urážkami, nadával jej do „vyjebaných kuriev" a neustále s ňou viedol ústny žiarlivostný konflikt, pri ktorom sa jej vyhrážal zabitím a vyvraždením rodiny, ohrozoval ju s nožom ako i so zbraňou v ruke, bil ju rukami - päšťami do hlavy, fackal ju, kopal do chrbta a nôh, ničil v dome majetok, hádzal po nej veci, nakoľko mal podozrenie z družkinej nevery, v dôsledku čoho ju neustále kontroloval, kde bola, s kým a čo robila, pričom v presne nezistený deň letných mesiacov roku 2005, kedy bola M. F. v 5-tom mesiaci tehotenstva po dvojdňovom príchode domov ju bezdôvodne začal fackať a udieral päšťami do tváre a keď mu unikla do záhrady, dobehol ju a kopal jej do rozkroku, boku a chrbta, v dôsledku čoho mala silné bolesti brucha a bola dňa 11. septembra 2005 hospitalizovaná v NsP Š., ďalej niekedy začiatkom januára 2009, potom ako v nočných hodinách v čase asi o 02.30 hod. pod vplyvom alkoholu prišiel domov, vošiel do detskej izby,

kde jeho družka spala s deťmi a začal na ňu kričať, nadávať jej do „kuriev“, pričom sa jej vyhrážal zabitím, následne odišiel a hľadal si svoju strelnú zbraň, ktorou sa jej už aj predtým vyhrážal zabitím a keďže zbraň nenašiel, odišiel spať, taktiež niekedy v polovici januára 2009 pod vplyvom alkoholu v ich dome obviňoval svoju družku z krádeže jeho peňazí vo výške 40 000 Sk (1 327,76 eur), pričom sa jej vyhrážal, že jej pivovou fľašou rozbije hlavu, ak mu nepovie, kam dala peniaze, následne pritom ako sedel za kuchynským stolom, hodil „po nej“ veľký kuchynský nôž o dĺžke čepele asi 25 cm, ktorý sa pred ňou zapichol do stola, potom vstal a hodil do nej kuchynskú stoličku so slovami „kurva prašivá“, znovu sa jej vyhrážal, že keď príde na to, že mu je neverná, tak ju zabije, následne dňa 26. januára 2009 v čase o 21.00 hod. v kuchyni rodinného domu č. X. v D., pod vplyvom alkoholu žiadal od svojej družky zdôvodnenie, či mu je neverná a začal rozoberať ich spoločný vzťah, pričom obaja sedeli za kuchynským stolom, ale nakoľko ona odmietla s ním komunikovať, začal na ňu kričať a zahnal sa smerom k jej hlave päsťou, ona sa mu uhla, následne vstal a pevne ju vytiahol zo stoličky za ramená, potom ju buchol o stenu, znovu ju chcel udrieť päsťou do hlavy, ona sa však rukami bránila, pričom jej hovoril, že ak s ním nebude komunikovať „rozjebie jej ksicht“, ďalej povedal, že ak sa dozvie, že má nejakého chlapa, tak ju dá „odjebať“, čím svojimi konaniami vyvolával u M. F., nar. X., pocit strachu a stresu a ohrozoval jej fyzické a psychické zdravie,

2/ v presne nezistenom čase a na doposiaľ neznámom mieste si bez povolenia zadovážil vzduchovú pištoľ československej značky TEX Mod 3, po domácky upravenú pre strelbu s okrajovým zápalom kalibru 22 Long Rifle, s čiastočne odstráneným výrobným číslom s posledným trojčíslím X., spolu s celkom 44 ks nábojmi LONG RIFLE SB, československej výroby kalibru 22, na držbu ktorých vecí nemal oprávnenie a v rozpore so zákonom č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov, ich neoprávnene prechovával minimálne od leta roku 2007 až do polovice januára 2009 na adrese svojho bydliska v rodinnom dome č. X. v D., uschované v igelitovej taške na policičke v kuchyni.

Za to bol podľa § 208 ods. 1, § 294 ods. 2, § 41 ods. 1, ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/, § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obžalovaný pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. uložil súd obžalovanému aj ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uložil súd obžalovanému i trest prepadnutia veci a to vzduchovej pištole značky TEX Mod 3, po domácky upravenej pre streľbu nábojov s okrajovým zápalom kalibru 22 Long Rifle s čiastočne odstráneným výrobným číslom, posledné trojčísle X..

Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. súd rozhodol, že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Proti prvostupňovému rozsudku podal odvolanie okresný prokurátor v Galante a obvinený.

Krajský súd v Trnave na verejnom zasadnutí konanom dňa 25. marca 2010 rozsudkom, sp. zn. 6 To 19/2010, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a obvinenému V. M. podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 10 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd uložil obvinenému trest prepadnutia veci, vzduchovej pištole zn. TEX Mod 3, po domácky upravenej pre streľbu nábojov s okrajovým zápalom kalibru 22 Long Rifle s čiastočne odstráneným výrobným číslom, posledné trojčísle X..

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6 To 19/2010, zo dňa 25. marca 2010, podal dňa 26. mája 2010 dovolanie obvinený. Spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený dňa 17. júna 2010.

V písomne podanom dovolaní obvinený uviedol, že napáda rozsudok vo výroku o vine v bode 1/ rozsudku, kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorý kategoricky popiera a výrok o treste.

Konštatuje, že nebolo preukázané v prípravnom konaní a už vôbec nie na hlavnom pojednávaní, že by som sa bol dopustil trestnej činnosti v žalovanom období. Poukázal na to, že obvinenie mu bolo vznesené aj podľa § 208 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. z dôvodu, že trestnú činnosť mal páchať závažnejším spôsobom po dlhší čas, právna kvalifikácia skutku bola zmenená tak, že bola vypustená kvalifikovaná skutková podstata a preto nemôže byť za takýto skutok v nezmenenej podobe, ku ktorému aj tak vôbec nedošlo, uznaný vinným, čím je podľa neho daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V ďalšej časti dovolania obvinený rozoberá čiastkové skutky a tvrdí, že nebolo preukázané, že by v lete 2005 zbil a dokopal družku, skutok, ktorý sa mal stať začiatkom januára 2009 je podľa obvineného ničím nepodložené tvrdenie poškodenej, poukazuje na rozdielnu výpoveď poškodenej v rámci prípravného konania a hlavného pojednávania. Poukazuje na výpovede jednotlivých svedkov, znalecký posudok a vyhodnocuje ich z jeho pohľadu. Znalecký posudok vyhodnotil ako absolútne nekvalifikovaný, nakoľko vychádza z výsluchu maloletého, ktorý bol zmanipulovaný, takýto dôkaz nie je možné použiť, čím je podľa obvineného daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., nakoľko súd vychádzal pri svojom rozhodovaní v otázke viny z dôkazov vykonaných spôsobom odporujúcim zákonu.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil podľa § 386 ods. 1 Tr. por. porušenie zákona napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trnave v § 119 ods. 4 Tr. por., § 132 ods. 2 Tr. por., § 163 ods. 1, ods. 3 Tr. por. a zrušil napadnuté prvostupňové a druhostupňové rozsudky podľa § 386 ods. 2 Tr. por.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril okresný prokurátor v Galante, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 ods. 1 písm. c/ Tr. por. odmietol dovolanie obvineného, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Na úvod je potrebné uviesť, že dovolanie je odpísané odvolanie s malými zmenami, ešte aj v texte si dovolateľ mylí výrazy, hovorí o odvolaní, nie dovolaní, napr. predposledný odstavec na str. 430 „dávam do pozornosti odvolaciemu súdu – nie dovolaciemu“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania

a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dôvod dovolania (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), tak z jeho znenia ako aj z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o dovolaní je potom viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov

podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Ako už aj z vyššie uvedeného vyplýva, neslúži teda k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Samotnú správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu potrebné vyšetrovanie podľa § 379 ods. 2 Tr. por.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Ten je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené **k náprave právnych chýb** rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V konečnom dôsledku z toho vyplýva, že s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Skutkový stav je v rámci rozhodovania o dovolaní, opierajúcim sa o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. **Správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže ani skúmať ani meniť.**

Z pohľadu dovolacieho súdu treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu a jeho podstatou sú námietky správnosti skutkových zistení alebo hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

V posudzovanej veci je z dôvodov dovolania zrejmé, že obvinený V. M. namieta

spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa vyhodnotili v jeho neprospech vykonané dôkazy a ako posúdili skutok, ktorého sa dopustil. Vyslovený názor obvineného v dovolaní, že keď dôjde k zmene právnej kvalifikácii v konaní páchatel'a a jeho konanie je kvalifikované miernejšie ako mu bolo vznesené obvinenie má vplyv na dovtedy vykonané dokazovanie, nie je správny. Zabezpečené dôkazy v trestnom konaní sa musia vyhodnotiť a môžu sa použiť v ktoromkoľvek štádiu trestného konania, bez ohľadu na právnu kvalifikáciu konania páchatel'a. Aj bez vyjadrenia zmeny konania v skutku pred vznesením obvinenia a po zmene právnej kvalifikácii konania obvineného, môže znieť skutková veta tak isto. Vyjadrenie závažnejšieho spôsobu konania v skutkovej vete (napriek k zmiernenej právnej kvalifikácii konania v obžalobe) nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. ako to konštatuje v dovolaní obvinený.

Vyhodnotenie znaleckého posudku iným spôsobom ako ho vyhodnotili súdy prvého a druhého stupňa, vyhodnotenie položených otázok maloletému tým spôsobom, že boli navádzacie a vyslovený názor obvineného, že z uvedených dôvodov ide o dôkaz, ktorý je nulitný a nie je možné ho použiť, nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Súdy pri svojom rozhodovaní a hodnotení dôkazov v súlade so zákonom prihliadali len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a svoje rozhodnutie opreli o dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie znaleckého posudku iným spôsobom ako ho vyhodnotili súdy je opätovne len námietkou správnosti skutkových zistení alebo hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa.

Súdy oboch stupňov vecne správne a argumentačne výstižne poukázali na to, ako hodnotili dôkazy a v súlade so zákonom je aj právna kvalifikácia konania obvineného.

Skutočnosť, že obvinený v dovolaní zastáva iný právny názor, aký vyslovili v konaní prvostupňový a odvolací súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti a nezakladá dôvod na vyslovenie, že vykonaný dôkaz pre porušenie procesných ustanovení v konaní je nulitný. Otázky kladené maloletému neboli navádzacie, vyplynuli z potreby jeho postavenia, veku a myslenia.

Zákonodarca ustanovením § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nemal na mysli takéto prípady nezákonných rozhodnutí založených na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané.

Vo vzťahu k ostatným námietkam a skutočnostiam uvádzaných v dovolaní je potrebné uviesť, že tieto sú z pohľadu uplatneného dovolacieho dôvodu irelevantné, a preto sa nimi dovolací súd nezaoberal. Je potrebné uviesť, že všetky skutočnosti, dôkazy, ktoré obvinený v dovolaní prehodnocuje, boli už predmetom odvolacieho konania a dovolací súd sa s nimi v odôvodnení druhostupňového rozhodnutia vysporiadal.

Na podklade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je možné preskúmať a hodnotiť správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov.

S poukazom na horekonštatované skutočnosti a dôkazy nie je naplnený ani jeden z dovolacích dôvodov uvádzaných obvineným a nie je preto možné vysloviť porušenie zákona v konaní, ktoré predchádzalo dovolaniu a zrušiť rozsudok krajského súdu tak, ako to požaduje obvinený v podanom dovolaní a preto najvyšší súd dovolanie obvineného podľa ustanovenia § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. januára 2011

**JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu**

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová